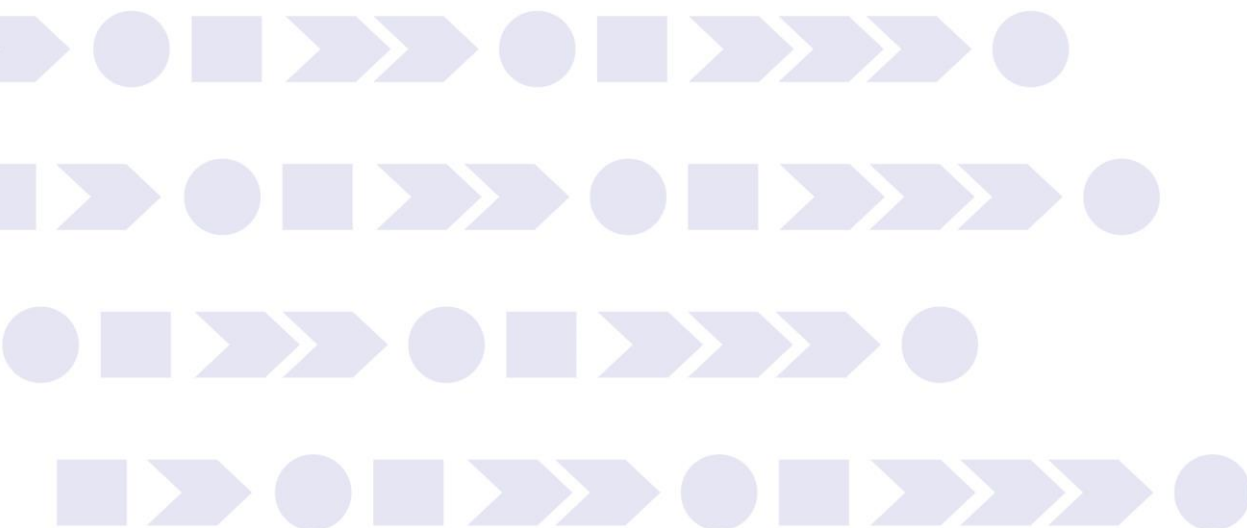

Töö number: **25000087**
Tellija: **ALLSPARK OÜ**
Konsultant: **Skepast&Puhkim OÜ**
Laki põik 2, 12919 Tallinn
+372 664 5808
info@skpk.ee
Registrikood: **11255795**

SKEPAST PUHKIM

AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu ning Elroni depoo ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise eelhinnangu teabedokument

Versioon: **2**
Kuupäev: **10.04.2026**
Koostanud: **Vivika Väizene, Camilla Kastein**

Sisukord

SISUKORD	2
1. SISSEJUHATUS	4
2. KAVANDATAV TEGEVUS	6
2.1 Kavandatava tegevuse asukoht	6
2.2 Kavandatava tegevuse eesmärk ja lühikirjeldus	6
2.3 Ressursside kasutamine ja tegevuse energiakasutus	7
2.4 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega	8
2.4.1 Harju maakonnaplaneering „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“	8
2.4.2 Rae valla üldplaneering	8
2.4.3 Lasnamäe tööstusala üldplaneering	8
2.4.4 Piirkonna detailplaneeringud	8
2.5 Tegevusega kaasnevad tegurid ja jäätmete	9
2.5.1 Heide pinnasesse, vette ja õhku	9
2.5.2 Müras ja vibratsioon	12
2.5.3 Jäätmete	14
2.5.4 Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn	15
2.6 Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, kliimamuutustega kohanemine	16
3. MÕJUTATAV KESKKOND JA OLULISE KESKKONNAMÕJU VÄLJASELGITAMINE	19
3.1 Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused	19
3.2 Asustus	19
3.3 Pinnavormid ja pinnas	20
3.4 Maavarad ja maardlad	21
3.5 Põhjavesi	24
3.6 Pinnavesi	26
3.7 Taimestik	30
3.8 Loomastik	31
3.9 Kaitstavad loodusobjektid	32
3.9.1 Kaitsealad	32
3.9.2 Hoiualad	33
3.9.3 Kaitsealused liigid	33

3.9.4	Püsielupaigad	33
3.9.5	Kaitstavad looduse üksikobjektid, KOV kaitstavad loodusobjektid	33
3.10	Vääriselupaigad	33
3.11	Natura 2000 alad	34
3.12	Rohevõrgustik	34
3.13	Väärtuslik põllumajandusmaa	37
3.14	Väärtuslikud maastikud	37
3.15	Kultuuripärand	37
3.16	Võimalik oluline mõju inimese tervisele, heaolule ja varale	40
3.17	Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega	41
3.18	Piiriülese mõju võimalikkus	42
4.	KOKKUVÕTE	43
5.	KASUTATUD MATERJALID	47

1. Sissejuhatus

Käesolev AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu ning Elroni depoo projekteerimise KMH eelhinnangu teabedokument on koostatud Harju maakonnas Rae vallas Soodevahe külas ja Tallinna linnas Lasnamäe linnaosas rajatava avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu eelprojekti eskiisi kohta.

Ehitusprojektiga kavandatakse rajada uus Elroni depoo, mille eelduseks on täna samas kohas paikneva kesklao lammutamine ja uues kohas uuesti rajamine. Sellega seoses ehitatakse mitmed rööbasteed ning muud veeremi teenindamiseks vajalikud rajatised. Projektalale Soodevahe hooldusdepoo alale on algatatud eraldi detailplaneering, millele on koostatud Soodevahe hooldusdepoo keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang¹.

Käesoleva KMH eelhinnangu teabedokumendi koostamisel on lähtutud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (KeHJS), KeHJSel alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusest nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ ja KMH eelhindamise juhendist² (edaspidi juhend). Juhendi kohaselt on eelhindamise eesmärk välistada põhjendamata KMH-d. KMH algatatakse, kui planeeringu elluviimine võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju.

Eelhinnangu tulemusena selgitatakse välja, kas ehitusloa menetluses on vajalik KMH algatamine või mitte. Kavandatav tegevus ei liigitu KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt oluliste keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral algatatakse KeHJS § 11 lõike 3 alusel KMH selle vajadust põhjendamata. KMH algatamise vajalikkust kaalutakse ehitusloa menetluse käigus. KeHJS § 6 lõige 2 punkti 10 alusel kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatute hulka, peab eelhindang andma teavet, kas tegevus võib tuua kaasa olulise keskkonnamõju.

Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõikes 2 punkti 10 infrastruktuuri ehitamine või kasutamine ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224

¹ Soodevahe 1520 rööpmelaiusega hooldusdepoo ja juurdepääsutee detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnangu teabedokument. Skepast&Puhkim OÜ, 2025

² Keskkonnamõju hindamise eelhinnangu andmise juhend. Keskkonnaministeerium, 2017

„Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 13 p 3 raudteeliini või raudteejaama rajamine, alla.

Planeeringualal kehtivad Harju maakonnaplaneering 2030+, Rae valla üldplaneering ja Lashamäe tööstusalade üldplaneering. Käesolev eelhindamine viiakse läbi olemasoleva materjali põhjal ning täiendavate uuringute läbiviimine ei ole vajalik ega põhjendatud.

2. Kavandatav tegevus

2.1 Kavandatava tegevuse asukoht

Kavandatava tegevuse ala asub Harju maakonnas Rae vallas Soodevahe külas ja Tallinna linnas Lasnamäe linnaosas (Tabel 1) transpordimaa ja ühe maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistutel. Kavandatava tegevuse alast lõunas asub ettenähtud Rail Balticu Ülemiste veeremidepoo. Samuti rajatakse kinnistule Betooni põik 20 // Varivere tee 10 // Tallinn-Tapa 115-118,2 km Soodevahe 1520 rööpmelaiusega hooldusdepoo.

Tabel 1. Kavandatava tegevusega kattuvad kinnistud

Katastri-tunnus	Kinnistu aadress	Sihtotstarve	Oma-valitsus
65301:011:0054	Betooni põik 20 // Varivere tee 10 // Tallinn-Tapa 115-118,2 km	Transpordimaa 100%	Rae vald
78401:101:7303	Peterburi tee 36 // Suur-Sõjamäe tn 7 // Vesse põik 17 // Ülemiste raudteejaam R4	Transpordimaa 100%	Tallinn
65301:011:0113	Ülemiste-Maardu 1,2-4,4 km	Transpordimaa 100%	Rae vald
65301:011:0109	Betooni tn 30b	Transpordimaa 100%	Rae vald
65301:011:0323	Linnaaru tee 4	Maatulundusmaa 100%	Rae vald

2.2 Kavandatava tegevuse eesmärk ja lühikirjeldus

Kavandatava tegevuse eesmärk on rajada uus Elroni depoo, mille eelduseks on täna samas kohas paikneva kesklaos lammutamine ja uues kohas uuesti

rajamine. Selleks rajatakse kesklao rööbasteed koos Ülemiste-Maardu peateega (keskladu opereerib ainult diiselrongidega), avalik 21. raudtee koos kontaktvõrguga, Elroni depoo rööbasteed koos kontaktvõrguga, Elroni depoo peateed koos hooldusteedega, kesklao pea- ja hooldusteed koos ladustamisaladega. Lisaks paigaldatakse kesklao alale sildkraanad ning ette on nähtud pikkrööpa keevituse ala, killustiku ladustamise ala, liiprite jm ladustamise ala, pöörmete jm ladustamise ala, raudteeülesõidukohad ja vagunikaalud. Lisaks rajatakse ekipeerimisplatvormid ja piirdeaiaid. Ala ümbritsetakse 2,5 m kõrguse keevisvõrgust aiaga, mille ülemisse serva paigaldatakse okastraat. 10 kV õhuliin tõstetakse ümber maakaabliks, sellega koos tõstetakse ümber ka sideliin maakaabliks (ca 3,3 km pikkuses) ning paigaldatakse depoo CCS ehk raudteesignalisatsioon. Samuti rajatakse kolm tankimisala seadmetega, millest kaks teenindavad depood ja kolmas keskladu ning RBE ja ELRONi depoodid ühendav galerii. Rajatakse sademevee kanalisatsioon ja rööbastee kuivendusrajatised, millega kogu alalt kokku korjatav sademevesi suunatakse Pirita jõe poole, keskendusmahutite projekteerimise vajadusega koos liivapüüdurite ja pumplaga ning veevarustus- ja kanalisatsioon, kuhu suunatakse ekipeerimise reovesi.

2.3 Ressursside kasutamine ja tegevuse energiakasutus

Vajadus ressursside järele kaasneb ehitamise ja kasutamise etapis. Vajalikeks ressurssideks ehitusetapis on maa, pinnas, ehitusmaavarad ja nendest valmistatud tooted, kattematerjalid, kütused ja elektrienergia, kuid tõenäoliselt mitte mahu, mis põhjustaks olulist keskkonnamõju. Ressursse tarnitakse autotranspordiga mööda olemasolevaid teid ja mööda tehnovõrkusid. Täpne vajalike ressursside maht selgub ehitusprojektide koostamisel.

Kesklao kasutusetapis on vajadus seadmete, elektri, diisli jms järele. Kasutusaegne energiakasutus on seotud keevitamise, kesklao kasutamisega ja rongide liikumisega.

2.4 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega

2.4.1 Harju maakonnaplaneering „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“

Kavandatava tegevuse alast lõunas asub Harju maakonnaplaneeringuga „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“³ ettenähtud Rail Balticu Ülemiste veeremidepoo. Kavandatava tegevuse alaga kattub osaliselt Rail Balticu raudteekoridor.

2.4.2 Rae valla üldplaneering

Rae valla üldplaneeringus on kavandatava tegevusega hõlmatud kinnistud määratud raudteemaaks. Kavandatav tegevus ei lähe vastuollu üldplaneeringu järgse maakasutuse otstarbega.

2.4.3 Lasnamäe tööstusalade üldplaneering

Lasnamäe tööstusalade üldplaneeringus on kavandatava tegevusega hõlmatud kinnistu määratud liiklusmaaks. Kavandatav tegevus ei lähe vastuollu üldplaneeringu järgse maakasutuse otstarbega.

2.4.4 Piirkonna detailplaneeringud

Soodevahe 1520 rööpmelaiusega hooldusdepoo ja juurdepääsutee detailplaneering.

Soodevahe küla Suur-Sõjamäe tn 41 kinnistu ja lähiala detailplaneering (1137)⁴. Kehtestatud 03.01.2023 otsusega nr 17.

Soodevahe küla Soodevahe tööstuspargi detailplaneering (Soodevahe küla)(DP0556)⁵. Kehtestatud 08.12.2009 otsusega nr 24.

³ Harju maakonnaplaneering „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ Kehtestatud riigihalduse ministri 13.02.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/41. <https://riigiplaneering.ee/rail-baltic-harju>

⁴ <https://map.rae.ee/dp/DPI137/>

⁵ https://map.rae.ee/dp/DP0556/Kehtestatud_materjalid/

Soodevahe küla Laaneaia ja Uus-Kasemetsa kinnistute ja lähiala detailplaneering (DP0609)⁶. Kehtestatud 13.01.2015.

Soodevahe küla Tammiku 1 kinnistu lähiala detailplaneering (DP0662)⁷. Kehtestatud 27.09.2011.

Soodevahe küla Tammiku 2 kinnistu ja lähiala detailplaneering (DP0753)⁸. Kehtestatud 25.06.2014.

Betooni tn 18 kinnistu detailplaneering (DP031890)⁹. Kehtestatud 27.12.2012.

Betooni põik 12 kinnistu ja lähiala detailplaneering (DP040250)¹⁰. Kehtestatud 27.03.2019.

Kavandatav tegevus ei sea takistusi ümbruskonnas paiknevatele detailplaneeringualade realiseerimisele. Kokkuvõtvalt ei ole kavandatav tegevus vastuolus asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ega lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

2.5 Tegevusega kaasnevad tegurid ja jäätmete

2.5.1 Heide pinnasesse, vette ja õhku

Heide pinnasesse

Heited pinnasesse ning sealtkaudu pinna- ja põhjavette ei ole välistatud lekete või avariide korral. Kavandatava tegevuse kasutusajal tuleb kasutusele võtta meetmed olulise negatiivse mõju vältimiseks. Kui projektalal tekkiv reovesi käideldakse kanaliseerimise teel ning sademevesi kogutakse kokku, suunatakse

⁶ <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/30106816>

⁷ <https://atp.amphora.ee/raevv/index.aspx?o=677&o2=677&itm=766498&o=677&u=-1&hdr=hp&tbs=all>

⁸ <https://atp.amphora.ee/raevv/index.aspx?o=677&o2=677&itm=766573&o=677&u=-1&hdr=hp&tbs=all>

⁹ <https://tpr.tallinn.ee/DetailPlanning/Details/DP031890>

¹⁰ <https://tpr.tallinn.ee/DetailPlanning/Details/DP040250>

suublasse lähtuvalt õigusaktidest tulenevale korrale, siis olulist negatiivset mõju pinnasele seoses reo- ja sademeveega eeldada ei ole.

Heide vette

Ehitusetapis on mõju veekeskkonna ja pinnase saastumisele seotud ehitustööde läbiviimise, ehitusmaterjalide ning muude tööks vajalike materjalide transpordi, ladustamise ja kasutamise ning ehitusaegse jäätmekäitluse korraldamisega.

Tegevuste käigus võib keskkonda sattuda ehitusmaterjale ja jäätmeid (pinnast, asfaldipuru, täitematerjali, lammutus- ja ehitusmaterjalide jääke jms). Neis sisalduvad saasteained võivad sattuda kas otse või sademe- ja lumesulamisveega pinnasesse või veekeskkonda ja ohustada selle kvaliteeti.

Lisaks on oht ehitusetapis tee-ehitusmasinatest pinnasesse ja pinnavette lekkida ohtlikke aineid (õli- ja kütusejääke), samuti võib sattuda keskkonda rehvidest, piduriklotsidest ja heitgaasidest pärinevaid raskmetalle ning rehvide kulumisest kummiosakesi. Ehitusmasinate tavapärase töötamise käigus keskkonda lekkivate saasteainete kogused on väikesed. Pinnasesse ja veekeskkonda satuvad need enamasti sademe- ja lumesulamisveega, kus need on lahjendatud madalate kontsentratsioonideni.

Veekeskkonna ja pinnase saastumine ehitusetapis on võimalik eelkõige avariiliste juhtumite tulemusena (avariid materjalide ja jäätmete ladustamisel, avariid ehitusmasinatega, liiklusavariid ja neist tulenev reostus). Avariiliste olukordade esinemise tõenäosust saab vähendada tööohutusnõuete järgimise, objekti pideva järelevalvega, liiklusohutuse tõstmisega ning saastet minimeerida reostuse asjakohase ja kiire reostustõrjega.

Põhjavesi on piirkonnas kaitsmata ja nõrgalt kaitstud.

Alalt ärajuhitava vee puhul on tegemist sademeveega, mis sisaldab peamiselt vihmavett ja lumesulavett.

Kanalisatsiooni suunatakse ekipeerimisvesi. Kanaliseerida on võimalik reovett, mille koostis vastab võrguvaldaja tingimustele ning suublasse juhitav sademevesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning

saasteainesisalduse piirväärtused" nõuetele. Tegevuse kavandamisel tuleb seda silmas pidada.

Kui projektalal tekkiv reovesi käideldakse kanaliseerimise teel ning sademevesi suunatakse suublasse lähtuvalt õigusaktidest tulenevale korrale, siis olulist negatiivset mõju pinnasele seoses reo- ja sademeveega eeldada ei ole.

Heide õhku

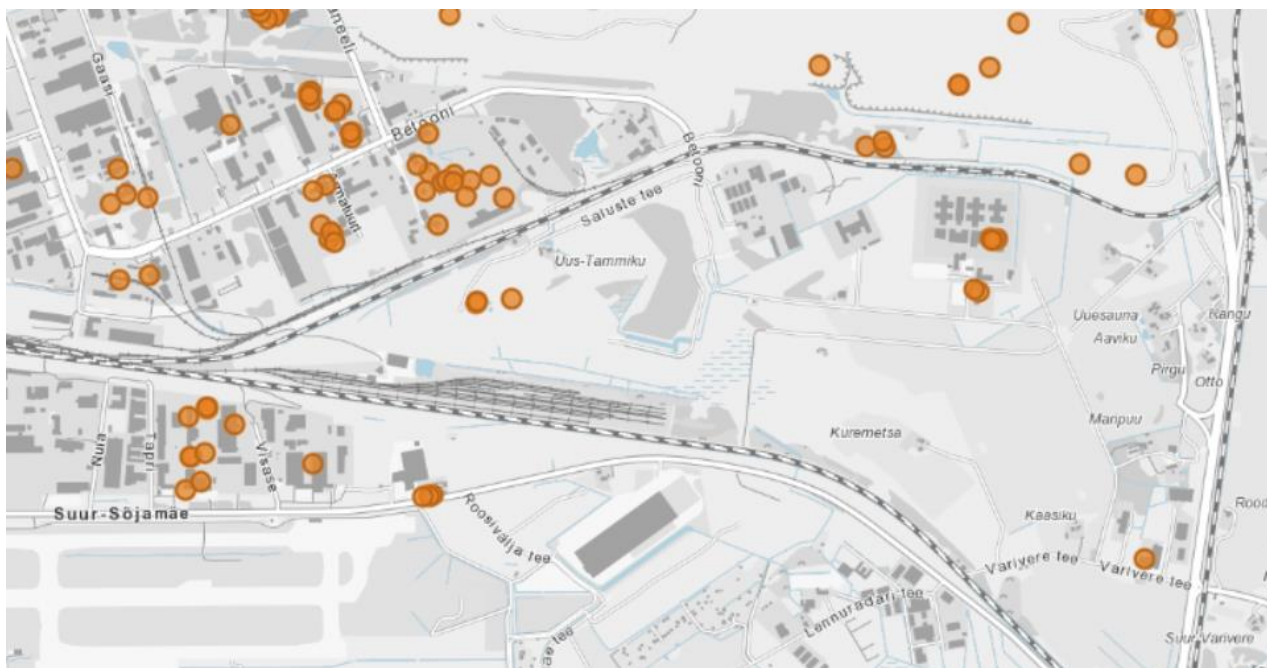
Mõju piirkonna välisõhu kvaliteedile on seotud kavandatavate hoonete ja teede ehituse ja piirkonda lisanduva liikluskoormusega.

Ehitusaegne mõju on seotud tolmu (tahkete osakeste) tekke ja levikuga ning on ajutine – esineb ehitustööde ajal ning lõpeb pärast tööde lõppu. Ehitusaegse tolmu teke ja levik piirdub üldjuhul ehitusobjekti lähialadele ning seda on võimalik vähendada töökorralduslike meetmetega (ilmastikuolude jälgimine tööde teostamisel, materjali niisutamine vms). Teatud töödega (nt asfalteerimistöödega) on võimalik ka ebameeldiva lõhna teke ja levik.

Kasutusaegselt on kavandatava tegevuse põhiliseks heiteallikaks kasutatavad diiselmootorid ja pikkrööpa keevituse generaatori käitamisest tulenevad heitmed.

Välisõhu kvaliteeti mõjutavad paiksed heiteallikad ja liiklus. Välisõhu kvaliteedi mõjutaja projektala piirkonnas on industriaalne keskkond, mida iseloomustavad põhja, lääne, edela ja ida suunas tööstusalad ning raudteevõrgustik koos laadimisplatsidega.

Lähemal asuvad heiteallikad on Eesti Killustik OÜ (keskkonnaluba nr KL-514265) (Joonis 1) lubjakivikarjääris, mis asub kahe raudteeharu vahepeal. Lubjakivikarjääris asuvad paiksed mootorid (diiselmootorid), purustus- ja sorteerimissõlm (purustamine ja sõelumine, laadimine), alal puuritakse ja lõhatakse. Kavandatavast tegevusest lõuna suunas paiknevad mitmed heiteallikad, millest lähim on RAGN-SELLS AS (keskkonnaluba KKL/326557). Sealsed heiteallikad on puiduhakkuri mootor, selle tankimine ja puidujäätme purustamine. Joonis 1 on näha piirkonnas asuvad heiteallikad.

Joonis 1. Heiteallikad¹¹. Aluskaart: Keskkonnaportaal, 2025, seisuga 30.10.2025

2.5.2 Mära ja vibratsioon

Mära

Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus (AÕKS), mille kohaselt eristatakse välisõhus leviva müra osas tööstusmüra ja liiklusemüra. Tööstusmüra on müra, mida põhjustavad paiged müraallikad ning liiklusemüra on regulaarne auto-, raudtee-, lennu- ja veesõidukite liiklus. Välisõhus leviva müra hulka ei kuulu olmemüra, meelelahutusürituste müra, töökeskkonna müra ning riigikaitse tegevusega tekitatud müra.

Mära normtasemed on kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. Müra on normeeritud vastavalt mürakategooriatele, mis määratakse üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbe alusel. Kehtiva Rae valla üldplaneeringu kohaselt asub Rae valda jääv projektiala raudteemaal (VI kategooria – liikluse maa-alad). Tallinnasse Lasnamäe linnaosasse jääv katastriüksus on märgitud Lasnamäe linnaosa valitsuse üldplaneeringus liiklusmaaks. AÕKS kohaselt jagunevad müra normid piirväärtuseks ja

¹¹ Kotkas, Keskkonnaamet. Seisuga 20.10.2025

sihtväärtuseks. Mürapiirväärtus on suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid. Müra normtasemed ei kehti alal, kuhu avalikkusel puudub juurdepääs ja kus ei ole püsivat asustust ning töökeskkonnas, kus kehtivad töötervishoidu ja tööohutust käsitlevad nõuded.¹² Seega raudteemaal rööbasteedel, Elroni depoos ja kesklao territooriumil müra normtasemed ei rakendu. Olemasolevatel aladel ja ehitistes ei tohi müra ületada piirtaset.

Vastavalt määrus nr 71 lisas 1 toodule rakendatakse ehitismüra piirväärtusena ajavahemikul 21.00–7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd (nt vaiade rammimine) võib teha tööpäevadel ajavahemikul 7.00–19.00. Tööde tegemisel tuleb kasutada tehniliselt korras olevaid masinaid, mis vähendavad müra tekkimist. Häiringute vältimiseks tehakse müratekitavaid töid päevasel ajal.

Müra kaasneb peamiselt lammutustööde tegemisel, hoonete ja rööbasteede rajamisel ehitusetapis. Ehitustegevuse käigus tekib müra ehitusmaterjalide vedamisel ja mehhanismide tööst. Piirkonna peamiseks müraallikaks on piirkonna tööstusalad, mäetööstus ning raudtee-, maantee- ja lennuliiklus.

Kasutusajal on peamised müraallikad liikuv veerem ning depoos tehtavad tööd.

Hoone ehitusmaterjalide valikul tuleb arvestada, et hoonest välja leviv müra oleks minimeeritud hoone piisava heliisolatsioonivõimega välispiirdega.

Vibratsioon

Vibratsioonitasemed hoones peavad vastama rahvatervishoiu seaduse¹³ § 16 lõike 5 alusel kehtestatavale määrusele.

Ehitustööde ajal võivad vibratsiooni põhjustada teatud tööd (nt ehitusvaiade rammimine).

Vibratsioon võib põhjustada ehitiste, masinate jt tarindite kahjustusi, võimalik on ka purunemine, eriti resonantsi korral. Üldjuhul on kõige rangemad vibratsiooni

¹² Keskkonnaministri 16. detsembri 2016. a määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“, eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121122016027>

¹³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/102012025003>

normid hoonetele (vibratsioon, mis hooneid kahjustada võiks) üle 30 korra kõrgemad tasemest, mis on inimese poolt tajutav. Hooneid kahjustavat vibratsiooni tajuvad elanikud kui väga tugevat vibratsiooni. Vanad hooned on oluliselt tundlikumad vibratsioonile kui uued, seega võib potentsiaalselt neid vibratsioon rohkem kahjustada.

Hoonetel on enamasti sees pinged, mis tulenevad aluspinnase erinevast liikumisest (vajumised, kerked), niiskusest ning temperatuurikõikumistest. Vibratsioon võib mõjutada hoonete kahjustamist kaudselt pinnase vajumist ja kerkeid mõjutades, sõltudes ka pinnase omadustest. Eriti mõjutatavad on vibratsiooni poolt liiva- või turbapinnased. Alal levivad muuhulgas saviliivad ja liivsavid (vt ptk 3.3), mis soodustavad vibratsiooni levikut.

2.5.3 Jäätmete

Jäätmetekke ja jäätmekäitluse mõju on seotud ehitus- ja kasutusetapiga.

Ehituse ajal tekib lammutustöödel liipreid, metallrööpaid, betooni ja väljakaevatud pinnast. Paljud metallrööpad kasutatakse uuesti Eesti Raudtee omanduses olevatel raudteedel. Rööbasteede jaoks vajaliku mulde rajamiseks läheb vaja ca 300 000 m³ mineraalset pinnast, mille jaoks välja kaevatava pinnase mahu suurusjärg võib olla 100 000 m³. Rööbastee alla jääv pinnas vahetatakse välja kuni kandvate aluskihtideni. Uue kesklaos on välja kaevatava pinnase maht pigem väike (võrreldes keskmise rööbastee ehituse kaevemahtudega), kuna seal asub lubjakivi lähedal. Depoo osas on kohati tegu ka turbapinnasega, kus väljakaevemahud on suuremad. Sellest mineraalne pinnas (nt lubjakivi), läheb võimalusel taaskasutusse, kasvupinnas (nt muld) mitte.

Ehitusaegne jäätmete mõju on seotud nende kogumise, ajutise ladustamise ja edasisele käitlemisele suunamisega. Kui see ei toimu nõuetekohaselt, on oht jäätmete keskkonda sattumiseks, pinnase ning pinna- ja põhjavee saastumiseks. Seda saab vältida töökorralduslike meetmetega (jäätmed tuleb koguda liigiti, sobivatesse kogumisvahenditesse, rakendada meetmeid jäätmete laialikandumiseks tuulega, sademetega, teostada pidevat ala kontrolli vms). Nõudeid järgides olulist negatiivset mõju ei kaasne. Ka on ehitusetapiga seotud jäätmete ajutine ja lõpeb ehitustööde lõppemisel.

Kuigi ehitusaegsete jäätmete kogused ei ole teada, siis suur osa tekkivatest jäätmetest (sh mitmesugused pakendijäätmed, nt puit, plastkile või -anumad, kasutuskõlbmatu ehitusmaterjal jne) on taaskasutatavad, mistõttu ei ole näha, et ehitusjäätmetest võiks tekkida oluline koormus keskkonnale.

Kui lammutustööde või ehitustööde käigus tuvastatakse pinnasereostus, tuleb vastavalt ehitusseadustiku nõuetele koostada reostuse likvideerimise projekt, kooskõlastada see Keskkonnaametiga, ning reostus enne ehitustööde algust likvideerida.

Kasutusetapis võib tekkida jäätmeid Elroni depoos kui ka kesklaos prügikonteinerite tühjendamise ja rongide hoolduse käigus. Rongide hoolduse käigus võib tekkida ka ohtlike jäätmeid. Tegemist võib olla nii tava- kui ohtlike jäätmetega, sõltuvad kasutatavatest kemikaalidest ja ainetest. Remondi ja hoolduse käigus tekib ka saastunud absorbente, pühkmeid ja pakendeid. Ohtlike kemikaalide ja ainetega kokku puutunud materjalid liigituvad ohtlikeks jäätmeteks. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda eraldi ning üle anda jäätmekäitlejale, kellel on ohtlike jäätmete käitlemisluba.

Hoonete ja rajatiste tavapärasel kasutamisel võib tekkida ka lumineestsentslampe, elektri- ja elektroonikaseadmeid ning muid tavapäraseid olmejäätmeid (nt köögi- ja sööklajäätmed, segaolmejäätmed).

Kõik jäätmed tuleb koguda liigiti selleks ettenähtud kohta ja anda üle jäätmekäitlejale. Kasutusaegne jäätmekäitluse korraldamine tuleb lahendada vastavalt jäätmeseadusele ning kohaliku omavalitsuse vastavatele õigusaktidele. Jäätmekäitluse korraldamisel tuleb silmas pidada ka jäätmehierarhiat – jäätmeliigid, millele on Eestis olemas taaskasutusvõimalused, suunata taaskasutusse, eelistatult ringlussevõttu. Veelgi olulisem on jäätmetekke vältimine.

2.5.4 Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgusreostuse mõju on suurem ehitusperioodil, kui ehitustegevus toimub kohtades, kus täna tehisvalgustus puudub ja masinate liikumist ei toimu, seega ka tehisvalgustust ei esine. Ehitusetapis võidakse täiendavalt ehitusala valgustada. Osades kohtades on täna tänavavalgustus juba olemas, ning seetõttu ei ole täiendava valgustuse tekkimine nendel aladel märkimisväärse mõjuga.

2.6 Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, kliimamuutustega kohanemine

MaRu kaardirakenduse andmetel suurõnnetuse ohuga ega ohtlikke ettevõtteid projektalal ei asu. Projektala lääneosaga kattuvad kolme ohtliku ettevõtte ohualad (Joonis 2)¹⁴.

C-kategooria ohtliku ettevõtte Premia Tallinna Külkhoone AS Logistikakeskuse (Betooni tn 4) ohtlik ala 1,3 km raadiusega kattub ca 1,6 km pikkusel lõigul. Ohtlik kemikaal on ammoniaak. Välist doominoefekti võimalikkust ei ole.

C-kategooria ohtliku ettevõtte Premia Tallinna Külkhoone AS Jäätisevabriku (Peterburi tee 42) ohtlik ala 2,1 km raadiusega kattub ca 820 m pikkusel lõigul. Ohtlikud kemikaalid on ammoniaak; propaan-butaan ehk LPG. Välist doominoefekti võimalikkust ei ole.

C-kategooria ohtliku ettevõtte Propaan AS Tallinna müügiesindus (Betooni tn 3) ohtlik ala 446 m raadiusega kattub ca 530 m pikkusel lõigul. Ohtlikud kemikaalid on atsetüleen; propaan; hapnik; süsihappegaas; cargon; propaan-butaan ehk LPG. Väline doominoefekti võimalikkus on olemas. Domino efekt on kütise või kütiste rühmade puhul võimalik suurem suurõnnetuse risk või selle raskemad tagajärjed kütiste geograafilise asukoha ja vastastikuse kauguse ning nendes paiknevate ohtlike ainete varu tõttu. Mõjutatavad suurõnnetuse ohuga ja ohtlikud ettevõtted on Propaan AS.

Soodevahe hooldusdepoo alal ladustatakse kütust veeremi ja tehnika tankimiseks.

Projektalale rajatakse kolm diislikütuse tankimisala seadmetega. Üks teenindab keskladu ja kaks Soodevahe hooldusdepood. Kõik kolm tankimisala rajatakse väljapoole olemasolevate ohtlike ettevõtete ohualasid.

Diislikütus kuulub majandus- ja taristuministri 02.02.2016 määruse nr 10 „Kemikaali ohtlikkuse alammäära ja ohtliku kemikaali künniskoguse ning ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramise kord“ lisasse, millega määratakse

¹⁴ MaRu ohtlike ettevõtete kaardirakendus, seisuga 24.09.2025

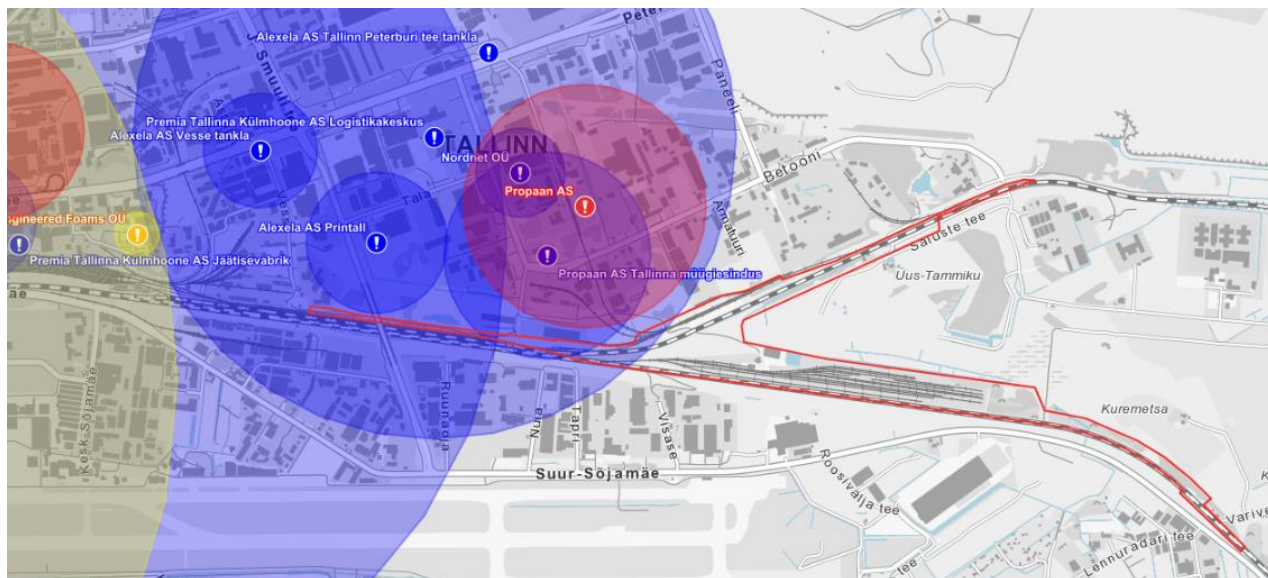
ohtlike kemikaalide ohukategooriad ning alammäär ja künniskogus ohtliku ettevõtte ohtlikkuse kategooria määramiseks.

Alammäär ohtliku ettevõtte määramiseks diislikütuse puhul on 1000 tonni. Künniskogus suurõnnetuse ohuga ettevõtte määramiseks on B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul 2500 t (Q_{kB}) ja A-kategooria puhul 25000 t (Q_{kA}).

Tellijalt saadud info kohaselt on kokku käitistes olevad kogused kesklao tankimisalal ca 10 t ja Soodevahe hooldusdepoo kahes tankimisalas kokku ca 87 t (90 m^3). Kuna kogused jäävad allapoole majandus- ja taristuministri 02.02.2016 määruses nr 10 sätestatud alammäära (1000 t), siis ei ole tegemist ohtliku ettevõttega.

Kesklao keevituse alal kasutatakse keevitusmaterjale. Rööpakeevituse seadme diisलगeneraatori käitamiseks kasutatakse diislikütust ca 750 l, hüdraulika õli ca 200 l, jahutusvedelikku ca 200 l ja mootoriõli ca 40 l. Keevitusprotsessis kemikaale ei kasutata.

Projektalal asub Soodevahe hooldusdepoo, milles hakatakse tegema värvimisi ja kasutatakse kütteseadmeid. KMH eelhinnangu teabedokumendi koostamise ajal teadaolevate andmete põhjal ei ole tegemist ohtliku ettevõttega.

Joonis 2. Projektala lähedal asuvad ohtlikud ettevõtted ja nende ohualad. Projektala tähistatud punase kontuuriga. Allikas: Päästeamet. Aluskaart: MaRu, 2025

Kliimamuutustega kohanemise arengukava ja selle juurde kuuluva rakendusplaani¹⁵ kohaselt toob äärmuslike ilmastikunähtuste sagenemine suure tõenäosusega kaasa raskemate ilmastikuoludega seotud loodusõnnetuste sagenemise. Võivad kaasneda veetaseme muutus, sademete hulga ja temperatuuri äärmuslikud muutused.

¹⁵ Kliimamuutustega kohanemise arengukava ja selle juurde kuuluv rakendusplaan aastani 2030. Keskkonnaministeerium

3. Mõjutatav keskkond ja olulise keskkonnamõju väljaselgitamine

3.1 Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kavandatava tegevuse ala asub Harju maakonnas Rae vallas Soodevahe külas ja Tallinna linnas Lasnamäe linnaosas (Tabel 1) transpordimaa ja ühe maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistutel. Maatulundusmaa sihtotstarbega Linnaaru tee 4 kinnistust (KÜ 65301:011:0323) osa eraldatakse ja moodustatakse transpordimaa sihtotstarbega kinnistu.

Kavandatav tegevus on kooskõlas maakasutuse sihtotstarbega.

3.2 Asustus

Tegemist on industriaalse keskkonnaga, mida iseloomustavad põhja, lääne, edela ja ida suunas tööstusalad ning raudteevõrgustik koos laadimisplatsidega. Elamud, kauplused ja sotsiaalfunktsiooniga alad jäävad kaugemale. Lähinaabruses lõuna suunas paikneb kõrvalmaantee Tallinn–Lagedi tee (tee nr 11290).

Projektaalal katastriüksusel 65301:011:0113 asub ehitisregistrisse kandmata ehitis¹⁶, mis lammutatakse.

Lähim elamu asub projekталast 50 m kaugusel lõuna suunas Uus-Tammiku kinnistul (KÜ 65301:011:0083) üksik elamukompleks eluhoonega (ehitisregistri kood 116023720)¹⁷. Projekталast idas ca 160 m kaugusel asub Kuremetsa kinnistul (KÜ 65301:011:0275) elamu (EHR kood 116029386) ja 350 m kaugusel Varivere tee 6 // Kaasiku kinnistul (KÜ 65301:001:3762) elamu (EHR kood 116032073).

Projekтala idaosast lõuna suunas teisel pool Tallinn–Lagedi maanteed on tegemist tootmis-, äri- ja maatulundusmaadega, mida katavad rohkelt kuurid, kasvuhooned ja muud rajatised. Tegemist on Soodevahe külaga, isetekkelise ja

¹⁶ Ehitisregister, seisuga 24.10.2025

¹⁷ Ehitisregister, seisuga 24.10.2025

ebaseadusliku suvila- ning aiamaapiirkonnaga Tallinna Lennujaama külje all. Tallinna Lennujaam on endale kuuluvatel maaüksustel ebaseaduslikud ehitised osaliselt lammutanud.

Projektala lääne- ja põhjaosa piirkonnas külgnevad tootmismaad ja mäetööstusmaa.

Kavandatav tegevus ei oma eeldatavalt negatiivset mõju asustusstruktuurile ega rahvaarvule. Kaudset positiivset mõju inimeste heaolule avaldab toimiva rongiliiklusega kaasnev positiivne mõju kohalikule majandusele ja tööhõivele.

3.3 Pinnavormid ja pinnas

Pinnavormid

Projektalal vahetatavate raudteerööbaste alal asuvad olemasolevad raudteerööpad, mistõttu ala on tasandatud ja kaetud kõvakattega. Ala on tasase reljeefiga, maapinna absoluutkõrgusega põhjapoolses osas 41–44 m, idapoolsel alal 39–40,5 m ja läänepoolsel alal 40–43¹⁸.

Pinnakate

Pinnakatte moodustab projektala põhja- ja idaosas valdavalt moreen ehk Järva kihistu Võrtsjärve alamkihistu liustikusetted: saviliiv ja liivsavi, veerised ja munakad. Projektala keskosas esineb ka viimase liustiku taandumisjärgsel ajal tekkinud soosetted (madal soo- ja rabaturvas, muda, limoniit), kuid see ala on kaetud kõvakattega ning peal asuvad raudteerööpad. Projektala lääneosas on pinnakatteta aluspõhja avamusala, Smuuli tee piirkonnas väiksel alal ka viimase liustiku taandumisjärgsel ajal tekkinud soosetted.

Pinnakatte paksus üldgeoloogilise kaardi andmetel¹⁹ on õhuke, ida- ja põhjaosas valdavalt 2–3 m, idaosas pinnakate puudub.

Pinnakatte all olevas aluspõhjas on Ülem-Ordoviitsiumi ladestiku Viivikonna kihistu detriitne savikas lubjakivi kukersiidi vahekihtidega.

¹⁸ MaRu kaardirakendus, seisuga 24.10.2025

¹⁹ Eesti geoloogiline baaskaart, mõõtkavas 1 : 50 000. EGT 2025

Projektaalale tehakse ehitusgeoloogiline ja reostusuuring.

Mõju pinnasele

Mõju pinnasele võib avalduda ehitus- ja kasutusetapis.

Projektaala kavandatava rajatiste ala on juba praegu kaetud kõvakattega.

Nii ehitusetapis kui hooldusdepoo kasutamisel tuleb vältida pinnase reostamist. Kui lammutustööde või ehitustööde käigus tuvastatakse pinnasereostus, tuleb vastavalt ehitusseadustiku nõuetele koostada reostuse likvideerimise projekt, kooskõlastada see Keskkonnaametiga, ning reostus enne ehitustööde algust likvideerida. Projektaalale on ette nähtud reostusuuringu läbiviimine.

Hoonete ja rajatiste rajamisel eemaldatakse pinnast. Kui kavandatava tegevuse käigus toimub üle jääva kaevisse, mille kogus on suurem kui 5000 m³, võõrandamine või selle väljaspool kinnisasja tarbimine, on vajalik vastavalt maapõueseaduse nõuetele § 97 Keskkonnaameti luba. Loa saamiseks tuleb esitada Keskkonnaametile taotlus.

Mõju pinnasele kavandatava tegevuse alal jääb väheolulisele tasemele. Pinnasele avaldub mõju ei ole leevendatav.

3.4 Maavarad ja maardlad

MaRu maardlate kaardirakenduse²⁰ andmetel asub projektaala läheduses Vao lubjakivi maardla (maardla registrikaardi nr 46) aktiivse tarbevaru ja passiivse tarbevaru plokid (Tabel 2).

Maardlasse on väljastatud Eesti Killustik OÜ-le kaevandamisluba KL-514265 (kehtivusega kuni 2037) mäeeraldisel Vao VIII lubjakivikarjäär. Karjääris kaevandatakse plokis nr 42 täitelubjakivi ja plokis nr 43 kõrgemargilist ehituslubjakivi. Ala korrastamissuund on veekogu, ärimaa ja rohumaa.

Projektaalast põhjasuunas on Paekivitoodete tehase osaühingul kaevandamisluba KL-515094 Vao VII lubjakivikarjääris, Limestone factories of Estonia OÜ-l kaevandamisluba HARM-154 Vao lubjakivikarjääris ja OÜ-l Vao

²⁰ MaRu maardlate kaardirakendus. EGT, seisuga 24.10.2025

Paas kaevandamisluba KL-520034 Lõuna-Väo II lubjakivikarjääris lubjakivi kaevandamiseks (Tabel 2).

Lisaks on OÜ Väo Paas esitanud taotluse Lõuna-Väo III lubjakivikarjäärist lubjakivi kaevandamiseks²¹

Tabel 2. Projektala läheduses asuvad Väo lubjakivi maardla plokid²²

Ploki nimi	Varu liik	Kaevandamis-luba	Kasutusala
39 plokk	αT	HARM-154	kõrgemargiline ehituslubjakivi
40 plokk	αT	KL-515094	kõrgemargiline ehituslubjakivi
41 plokk	αT	KL-515094	kõrgemargiline ehituslubjakivi
42 plokk	αT	KL-514265	täitelubjakivi
43 plokk	αT	KL-514265	kõrgemargiline ehituslubjakivi
45 plokk	αT	HARM-154	madalamargiline ehituslubjakivi
46 plokk	αT	KL-515094	madalamargiline ehituslubjakivi
47 plokk	αT	KL-515094	madalamargiline ehituslubjakivi
51 plokk	αT	KL-520034	madalamargiline ehituslubjakivi
48 plokk	αT	KL-520034	kõrgemargiline ehituslubjakivi
52 plokk	pT		madalamargiline ehituslubjakivi
49 plokk	pT		kõrgemargiline ehituslubjakivi
56 plokk	αT	Taotletav	madalamargiline ehituslubjakivi
58 plokk	αT		kõrgemargiline ehituslubjakivi
53 plokk	αT		kõrgemargiline ehituslubjakivi
54 plokk	αT		madalamargiline ehituslubjakivi
55 plokk	αT	Taotletav	kõrgemargiline ehituslubjakivi
57 plokk	αT		täitelubjakivi
59 plokk	αT		täitelubjakivi
60 plokk	αT		kõrgemargiline ehituslubjakivi

²¹ KOTKAS, Keskkonnaloa taotlus, menetlus M-127094

https://kotkas.envir.ee/permits/public_document_view?search=1&title=L%C3%B5una-V%C3%A4o%20III%20lubjakivikarj%C3%A4%C3%A4r&document_id=158229

²² Seisuga 24.10.2025

käigus. Olulist negatiivset mõju maavaradele kavandatava tegevusega eeldada ei ole.

3.5 Põhjavesi

Projektilal asub maapinnalt esimese aluspõhjalise veekogumina Siluri-Ordoviitsiumi veekompleks. Põhjavesi on maapinnalt lähtuva reostuse suhtes piirkonnas kaitsmata ja nõrgalt kaitstud. Põhjavesi liigub mere poole, põhja suunas.²⁴

DP alal on eraldatud järgmised Lääne-Eesti vesikonda²⁵ kuuluvad põhjaveekogumid:

- Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogum (10§2019), seisund hea
- Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogum Lääne-Eesti vesikonnas (04§2019), seisund hea
- Kambriumi-Vendi põhjaveekogum (03§2019), seisund hea, kuid ohustatud.

Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogumi (10§2019) 2020. a koondseisund on hinnatud heaks. Keemiline seisund on hea, koguseline seisund on hea.²⁶

Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogumi Lääne-Eesti vesikonnas (04§2019) 2020. a koondseisund on hinnatud heaks. Keemiline seisund on hea, kuid ohustatud, koguseline seisund on hea. Keemiline hea seisund on ohustatud kuna kloriidide sisaldus on mõnes seirepuurkaevus üle läviväärtuse.²⁷

Kambriumi-Vendi põhjaveekogumi (03§2019) 2020. a koondseisund on hinnatud heaks, kuid ohustatuks. Keemiline ja koguseline seisund on hea, kuid ohustatud. Keemiline ja koguseline hea seisund on ohustatud kuna Põhja-Eesti mereäärsetes piirkondades võib veevõtu intensiivistamine halvendada veevarustuse olukorda soolase vee sissetungi tagajärjel.²⁸

²⁴ Eesti geoloogiline baaskaart, mõõtkavas 1 : 50 000. EGT 2025

²⁵ Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022–2027. Kinnitatud 07.10.2022 käskkirjaga nr 357 <https://envir.ee/keskkonnakasutus/vesi/veemajanduskavad> (külastus 24.10.2025)

²⁶ https://keskkonnaporta.al.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/10_S-O_Harju.pdf

²⁷ https://keskkonnaporta.al.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/4_O_Ca_L_Est.pdf

²⁸ https://keskkonnaporta.al.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/3_Ca-V.pdf

EELISE andmetel²⁹ ei asu projektalal ja selle lähiümbruses puurkaeve ja nende sanitaarkaitsealasid.

Projektalale lähim olmevee puurkaev PRK0067722 asub 65 m kaugusel. Puurkaev on 54 m sügavune, 10 m hooldusalaga ja tarbib Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogumi Lääne-Eesti vesikonnas (04§2019) vett.

Ettevõttele Sinitta AS kuuluv puurkaev PRK0000008 asub 96 m kaugusel. Puurkaev on 60 m sügavune, 30 m sanitaarkaitsealaga ja tarbib Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekogumi Lääne-Eesti vesikonnas (04§2019) vett. Veekihi lasuvussügavuseks on märgitud 30–60 m.

Projektalast 93 m kaugusel asub hüdrokeoloogilise uuringu puurkaev PRK0019877. Puurkaevud PRK0057656 ja PRK0057657 asuvad projektalast lõunas vähemalt 250 m kaugusel. Puurkaevud sügavusega 6,3–9,3 m on hüdrokeoloogilise uuringu puurkaevud ja rajatud Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogumi (10§2019) veekihti.³⁰

Projektalast 245 m kaugusel asub puurkaev PRK0018347 tootmisvee saamiseks.

Projektala on kaetud ÜVK vee-ettevõtte AS ELVESO teeninduspiirkonnaga³¹. Projektala läheduses asuva RB Ülemiste veeremidepoo teenindamiseks on ettenähtud liitumine ÜVK-ga. Ka Soodevahe hooldusdepoo ja keskladu liidetakse ÜVK-ga.

RB Ülemiste veeremidepoo 2021. a ehitusgeoloogilise uuringu käigus mõõdeti pinnasevee tasemeks absoluutkõrgusel 38,6...40,35 meetrit³².

Projektala läheduses asuvast Vao VIII lubjakivikarjäärist pumbatakse alates 2021. a Siluri-Ordoviitsiumi Harju põhjaveekogumist (10§2019) vett ning suunatakse Põlluääre kraavi³³. Põhjavee väljapumpamisega karjäärist kaasneb veetaseme alanemine ka karjääri ümbritsevatel aladel. Maavaravaru

²⁹ Eesti looduse infosüsteem (EELIS), Keskkonnaagentuur, seisuga 24.10.2025

³⁰ EELIS, seisuga 24.10.2025

³¹ Vee-ettevõtte AS ELVESO koduleht, <https://www.elveso.ee/vesi/%C3%BCvk-v%C3%B5rgu-piirkonnad>

³² Rail Balticu raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo keskkonnamõju hindamine (KMH) aruanne: Skepast&Puhkim OÜ, 2023

³³ https://kotkas.envir.ee/permits/public_get_permit_pdf?permit_id=139843

kaevandamisel ning veetaseme maksimaalsel alandamisel (~21 m) kujuneb ümber karjääri Siluri-Ordoviitsiumi veekihis alanduslehter ulatusega ~260 m karjääri servast. Veetaseme alandamisel maavara kasuliku kihi lamamini alaneb ~150 m kaugusel karjäärist Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksi veetase kuni 1 m.³⁴

Projekталal ei asu põhjavee ülevoolupiirkonda³⁵, ala ei asu üleujutuspiirkonnas ja üleujutusala riskipiirkonnas³⁶.

Raudteetaristu ehitusajal ulatub Vão VIII lubjakivikarjääri (kaevandamisluba aastani kuni 2037, vt ptk 3.4) alanduslehter DP alale ning Soodevahe hooldusdepoo hoone vundamendisüvendisse eeldatavasti põhjavett ei kogune.

Kuna projekталal ei ole registreeritud puur- ja salvkaeve ning kui ehitamisel järgitakse õigusaktide ja standardite nõudeid, siis mõju põhjaveele ja joogivee kvaliteedile ei ole tõenäoline.

3.6 Pinnavesi

EELISes registreeritud³⁷ pinnaveekogusid ja maaparandussüsteeme DP alal ei asu.

Projekталal asuvad seisuveekogud (ETAK ID 1980786, 5361270 ja 1980794) ja kraavid (ETAK ID 7190096, 2219038, 2209124, 2215983, 2215815, 7190702, 2215213, 9576168, 2214641, 2214463, 2209430, 2214269, 5353218, 2214471, 2214269, 7189182, 7189026, 7190210 ja 2216107). Tiikidel ja kraavidel pole kaitsevööndeid.

Lisaks asub projekталast 67 m kaugusel Betooni tn 32b kinnistul (KÜ 78403:314:0105) seisuveekogu (ETAK ID 1980241), 20 m kaugusel Saluste tee 5 kinnistul (KÜ 65301:001:4295) tiik (ETAK ID 1980797), 15 m kaugusel Betooni põik T2 kinnistul (KÜ 78401:101:3298) sõjamäe rabas seisuveekogu (ETAK ID 1980788).

³⁴ Vão VIII lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotlus T-KL_1006545, OÜ EK RAE, https://kotkas.envir.ee/permits/public_document_view?search=1&applicant=EK%20RAE&proceeding_public_status=ALL&document_id=45865

³⁵ MaRu geoloogia kaardirakendus 1:400 000, seisuga 24.10.2025

³⁶ MaRu üleujutusala kaardirakendus, seisuga 24.10.2025

³⁷ EELIS, seisuga 24.10.2025

Projekталast kirdes asub 340 m kaugusel Väljavahi kraav (EELISE kood VEE1089245) ja 540 m kaugusel Põlluääre kraav (VEE1089234) ja lõunas 250 m kaugusel Soodevahe peakraav (VEE1092700), mis suubuvad Pirita jõkke.

Projekтala asub lääneosas Ruunaoja (VEE1093001) ning idaosas Soodevahe peakraavi, Pirita jõe (VEE1089200) ja Põlluääre kraavi valgatal.

Projekтala ei asu üleujutuspiirkonnas ja üleujutusala riskipiirkonnas³⁸.

Projekталal asub seisuveekogu tiik (ETAK ID 1980786 ja 5361270) (KÜ 65301:011:0054), mida kasutatakse tuletõrje veevõtukohana ja avatud keskendumahutina (tiik nr 3). Seisuveekogu tiik (ETAK ID 1980794) (KÜ 65301:011:0113) projekteeritakse ümber – ühest küljest täidetakse osaliselt, teisest küljest tehakse suuremaks.

Raudteetaristu eelprojektiga on projekteeritud alale kuivendusrajatised³⁹ (Joonis 4). Raudtee ja platside drenimiseks on projekteeritud kraavid ning drenaažitorustik. Drenaaž paigaldatakse piki rööbasteid rööbaste vahelisse ruumi. Drenaaž on projekteeritud allapoole raudtee konstruktsiooni külmakaitsekihti. Drenaaži torud suubuvad rööbasteedega põiki olevate sademeveetorude kaudu suublatesse. Piki torustikku paiknevad hoolduskaevud, mis võimaldavad torustiku pesemist. Kinnistult ärajuhitava sademevee vooluhulk on piiratud iseoolse torustiku läbilaskevõimega. Rööbasteede drenimiseks ja/või vee edasi viimiseks on projekteeritud kraavid, mille põhja laius on min 0,6 m. Kraavide kaudu juhitakse vesi idapool oleva suubla poole. Kesklao alale on projekteeritud kolm tiiki ja 5 kraavi (Joonis 4). Soodevahe hooldusdepoo alale on projekteeritud kraavid ja üks tiik.

Kesklao piirkonnas kogutud vee keskendamiseks on projekteeritud tiigid nr 1 ja nr 2. Materjalide lao nr 1 juures kasutatakse selleks olemasolevat tuletõrjevee tiiki nr 3. Vete ärajuhtimiseks on projekteeritud pumpla. Vesi pumbatakse voolurahustuskaevu survetoru kaudu, kust edasi juhitakse toru kaudu süsteemi magistraaltorusse, mis suubub kraavi nr 4.

³⁸ MaRu üleujutuslalde kaardirakendus, seisuga 27.10.2025

³⁹ AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu projekteerimine. Eelprojekt CU0352 Kuivendusrajatised. Seletuskiri. AllSpark OÜ, 2026

Kraav nr 1 asub projektala kirde osas. Kraav drenib I Ülemiste-Maardu peateed ning II Ülemiste-Maardu perspektiivset peateed. Kraav suubub pääslahoone juurde rekonstrueeritavasse tiiki nr 1 millest väljavool on projekteeritud üle sõidutee kraavi nr 2.

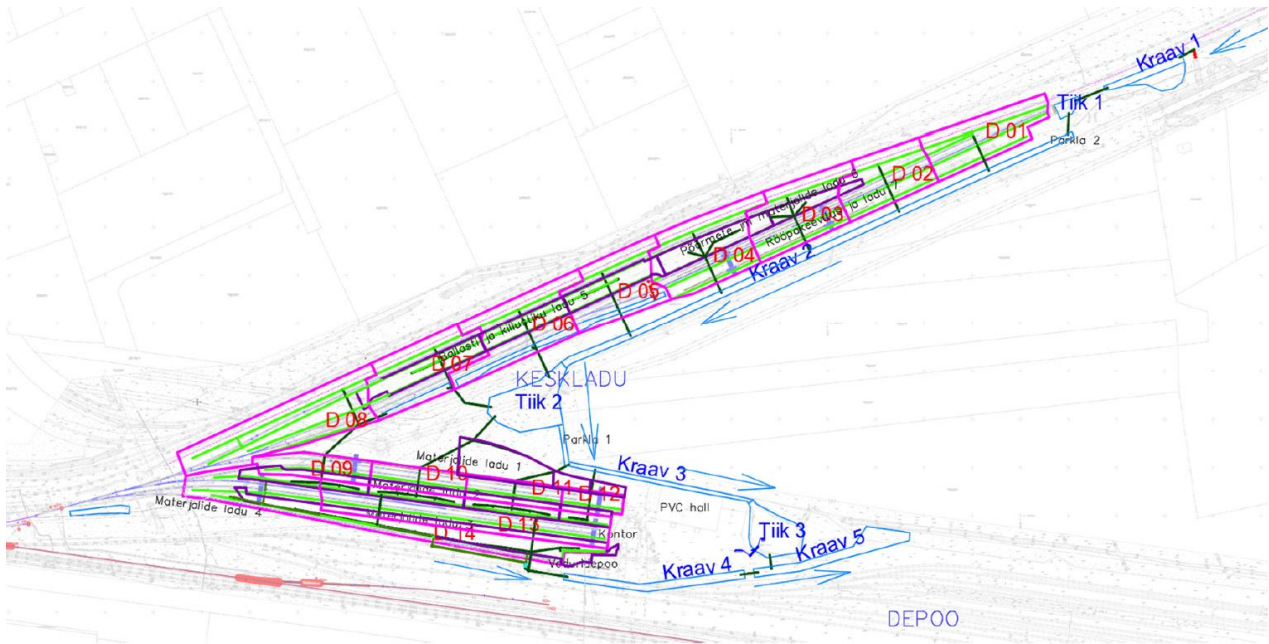
Kraav nr 2 asub kesklaos kirde osas Ülemiste-Maardu 1,2-4,4 km kinnistu (KÜ 65301:011:0113) ääres. Kraav on eesvooluks I Ülemiste-Maardu peatee ning II Ülemiste-Maardu perspektiivse peatee, kesklaos raudteedele ning rööpakeevituse, pöörmete ja killustiku ladude drenaaži- ja sademeveetele. Kraav suubub tiiki nr 2, mis asub kesklaos territooriumi keskel. Tiik nr 2 drenib ümbritsevat ala ning on keskendumahutiks ümbritsevatele drenaaži-süsteemidele. Tiigist väljavool on projekteeritud kraavi nr 3 kaudu.

Kraav nr 3 asub kesklaos territooriumi keskel. Kraav ühendab tiike nr 2 ja nr 3. Kraavi veetaset mõjutab eesvooluks olev tiik nr 3, mis on olemasolev rekonstrueeritav tuletõrjervee tiik, mis suubub kesklaos kraavi nr 3. Olemasoleva tiigi tuletõrje veevõtukoht rekonstrueeritakse.

Kraav nr 4 asub kesklaos ja Depoo territooriumite piiril. Kraav on eesvooluks materjalide ladudele nr 3 ja nr 4 ning veduridepoo raudtee drenaaži- ja sademeveele. Lisaks on kraav nr 4 eelvooluks Soodevahe hooldusdepoo ekipeerimise rööbasteede drenaaži veele.

Kraav nr 5 on kraavi nr 4 järk. Kraav on eesvooluks tiigile nr 3.

Soodevahe hooldusdepoo alale on projekteeritud kraavid ja tiik nr 4.

Joonis 4. Eelprojektiga projekteeritud kuivendusrajatised⁴⁰ ning sademe- ja pinnasevete liikumise suunad

Sademevee eesvooluna kasutatakse jätkuvalt Soodevahe peakraavi (VEE1092700). Soodevahe peakraavi ärajuhitava vee puhul on tegemist projektalalt kogutud sademeveega, mis sisaldab peamiselt vihmavett ja lumesulavett. Alalt lähtuva vee äravooluhulkasid aitavad stabiliseerida keskendid. Seega Soodevahe peakraavi vooluhulkadele ning veerežiimile olulist negatiivset mõju eeldada ei ole.

Ehitustegevuse käigus ei teki heitvett (sademevesi imbub pinnasesse ja kõrvaloleva karjääri alanduslehter hoiab projektala veetaseme madalama, vt ptk 3.5). Samuti ei toimu pinnaveevõttu. Peamine pinnavett mõjutada võiv tegur on sademevesi, mis juhitakse raudtee külakraavide kaudu lähimatesse eesvooludesse. Sademeveena käsitletakse sademetena langenud ning ehitiste, sealhulgas kraavide kaudu kogutavat ja ärajuhitavat vett.

Kui projektalal tekkiv reovesi käideldakse kanaliseerimise teel ning sademevesi kogutakse kokku, suunatakse suublasse lähtuvalt õigusaktidest tulenevale

⁴⁰ AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu projekteerimine. Eelprojekt CU0352 Kuivendusrajatised. Seletuskiri. AllSpark OÜ, 2026

korrale, siis olulist negatiivset mõju pinnasele seoses reo- ja sademeveega eeldada ei ole.

Negatiivne mõju pinnaveele on võimalik juhul, kui ehitustegevuse käigus sattub kraavidesse (ka olemasolevatesse) pinnast (suureneb heljumisisaldus, mis põhjustab settekoormuse tõusu) või kui avarii olukorras juhitakse sademeveega suublasse saasteaineid, mille sisaldus sademevees ületab lubatud piirväärtusi. Seetõttu on oluline ehitusaegsete veekaitsemeetmete rakendamine. Heljumisisalduse vähendamiseks tuleb pinnastööde ajal suure sademetehulgaga perioodidel tagada töötsooni isoleeritus vooluveekogusse suunduvast kraavist või kui see pole võimalik, siis vältida setete kraavi kandumist settepüüdurite või muude lahendustega. Sademevee puhastamiseks kasutusajal saab kasutada sademeveepuhastit, liiva-õlipüüdnureid.

Ehitus- ja kasutusetapis ei ole eeldada töökorralduslike meetmete ja ohutusnõuete järgimisel pinnaveekogusse jäätmete, ehitusmaterjali jääkide vms jäätmete sattumist.

3.7 Taimestik

Tegu on tehnogeense alaga, kus looduslik taimestik puudub. Samuti ei esine seal kaitsealuseid taimi ega Natura elupaiku. Alal on kaardistatud invasiivsed võõrliigid verev lemmalts ja sosnovski karuputk (Joonis 5. Võõrliikide esinemine ala piirkonnas. Põhjapoolsed lahustükid on sosnovski karuputke kasvukohad ning lõunapoolsed vereva lemmaltsa kasvukohad.). Tööde tegemise käigus tuleb jälgida, et tegevusega ei levitataks võõrliike. Ehitustöödel karuputke asukohas tuleb olla ettevaatlik, vältida tuleb karuputke kasvukohas leiduva pinnase laiali- ning edasikandmist. Masinad ning tööriistad tuleb puhastada pärast karuputke kasvukohas töötamist mullast ja muust pinnasest. Soovitatav oleks teha karuputke kasvukohas töid külmunud pinnasega, eelistatult lumekattega ajal.

Joonis 5. Võõrliikide esinemine ala piirkonnas. Põhjapoolsed lahustükid on sosnovski karuputke kasvukohad ning lõunapoolsed vereva lemmaltsa kasvukohad.

3.8 Loomastik

Riiklik ulukiseire ei anna kavandatava tegevuse ala ja selle lähipiirkonna loomastiku kohta piisavalt informatsiooni, kuna tegemist on pool-linnalise keskkonnaga ning lähipiirkonnas ulukite seirealasid pole, samuti pole tegemist jahipiirkonnaga.

RB veeremidepoo KMH eeltööna teostati 2021. aastal loomastiku uuring⁴¹, mille välitöödel kogutud andmete ja maastiku analüüsi põhjal võib öelda, et piirkond pakub elupaiku eeskätt väikeulukitele. Põhilisteks liikideks on rebane ja halljänes, kuid kavandatava tegevuse piirkonnas on tõenäoline ka kähriku ja metskitse, samuti metssea ajutine esinemine. Põdra puhul võib alale sattumine olla pigem juhuslik.

Kavandatava tegevuse alast idas asuv ala omab elupaigana või liikumisalana väärtust peamiselt väikeulukite rebase ja halljänese jaoks, ajutise elupaigana ja

⁴¹ Rail Baltica raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo detailplaneering: Ulukite liikumise ja konfliktkohtade analüüs. Skepast & Puhkim OÜ, 2021

liikumisalana tõenäoliselt ka metskitse jaoks. Väärtuslikuks ega iseloomulikuks elupaigaks ala sõraliste jaoks siiski pole.

Kahepaiksete või roomajate esinemist piirkonnas registreeritud pole, raudteemaa kinnistutel neid ka tõenäoliselt ei esine, kuna tegu pole sobivate aladega. Piirkond pakub elupaiku erinevatele putukatele, milleks võivad samuti hästi sobida raudteede vahele jäävad roheribad.

Kavandatava tegevuse muutus toimub asulas ja pool-linnalises keskkonnas, kus looduslikke elupaiku ei ole ning mille väärtus loomastiku aspektist on madal. Ehitustöödega kaasnevad häiringud loomastikule on ajutised ja piiratud ulatusega ning nende mõju on suhteliselt väike. Kavandatav tegevus ei avalda loomastikule olulisi häiringuid.

Kavandatava tegevuse hulka kuulub ala ümbritsemine keevisvõrgust aiaga, mille ülemisse serva paigaldatakse okastraat. Aed püstitatakse 2,5 m kõrgune, mistõttu võib paigaldatav okastraat mõjutada eelkõige liike, kes on võimelised lendama või ronima. Linnud võivad saada vigastatud, kui ei märka traati ja lennates okastraati riivavad seda, mis tekitab neile vigastusi. Väikesed imetajad nagu nt orav või metsnugis, võivad aga ronida mööda aeda, mistõttu okastraat võib neid vigastada. Kuna okastraat võib põhjustada inimestele, loomadele ja lindudele vigastusi, siis on soovitatav kasutada okastraadi asemel tavalist tugevat traati, et vältida loomade asjatut vigastamist. Aia ülaosas tugeva traadi kasutamine kaitseb aeda ka maha langevate puude eest ja hoiab ära aukude tekke, mille kaudu loomad ja inimesed võiksid sisse pääseda. 2,5 m kõrgune aed (ka ilma okastraadita) on tõhus nii inimeste kui ka suurimetajate eemale hoidmiseks, kellest viimaseid seal piirkonnas küll eeldatavalt liigub vähe.

3.9 Kaitstavad loodusobjektid

3.9.1 Kaitsealad

EELIS-e andmetel⁴² ei asu kavandatava tegevuse alal looduskaitseala. Lähim looduskaitseala Pirita jõeoru maastikukaitseala (KLO1000216) asub enam kui 2,4 km kaugusel kirde suunas.

3.9.2 Hoialad

Kavandatava tegevuse alal ja selle lähiümbruses hoialasid ei asu. Lähim hoiala Pirita jõe hoiala (KLO2000005) asub 2,1 km kaugusel kirde suunas.

3.9.3 Kaitsealused liigid

Kavandatava tegevuse alal ja selle lähiümbruses ei ole registreeritud kaitsealuseid taime- ega loomaliike.

Kavandatava tegevuse lähialas Tallinnas asub tähnikesiliku (*Lissotriton vulgaris*) (KLO9133790) elupaik, mis jääb umbes 650 m kaugusele.

Kavandatava tegevuse alale lähimad kaitsealused liikide leiukohad asuvad Pirita jõel ja selle kallastel, kus esinevad käabus-nahkhiir (*Pipistrellus pipistrellus*) (KLO9133627), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*) (KLO9133626), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*) (KLO9133628), veelendlane (*Myotis daubentonii*) (KLO9133629), põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*) (KLO9133625), võldas (*Cottus gobio*) (KLO9102649), hink (*Cobitis taenia*) (KLO9102648) ja paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) (KLO9201763).

Rae rabas asub 1,9 km kaugusel kanakulli (*Accipiter gentilis*) (KLO9118081) elupaik.

Arvesse võttes kavandatavat tegevust ning vahemaad kaitsealuste liikide elupaikade ja kavandatava tegevuse vahel, ei ole mõju avaldumist ette näha.

3.9.4 Püsielupaigad

Alal ja selle lähiümbruses püsielupaikasid ei asu.

3.9.5 Kaitstavad looduse üksikobjektid, KOV kaitstavad loodusobjektid

Alal ja selle lähiümbruses kaitstavaid looduse üksikobjekte ei asu. Lähim asub 1,3 km kaugusel kagus Nokakivi rändrahnude rühma rändrahn (KLO4000120). Kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavaid loodusobjekte alal ja selle lähiümbruses ei asu.

3.10 Vääriselupaigad

Kavandatava tegevuse alal ja selle lähiümbruses vääriselupaikasid ei asu.

3.11 Natura 2000 alad

Natura 2000 võrgustiku alasid kavandatava tegevuse alal ja selle lähiümbruses ei ole.

Lähim Natura 2000 ala on umbes 2,1 km kaugusel kirdes asuv Pirita loodusala (RAH0000039). Piisava vahemaa ja kaugele ulatuvate mõjufaktorite puudumise tõttu on välistatud otsesed või kaudsed mõjud Natura võrgustiku aladele.

3.12 Rohevõrgustik

Piirkonna roheline võrgustik on määratletud Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“.

Roheline võrgustik täiendab funktsionaalselt kaitsealade võrgustikku, ühendades need looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks, toetades bioloogilist mitmekesisust, tagades stabiilset keskkonnaseisundit ning hoides alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse.

Rohevõrgustikku täpsustavad kohalike omavalitsuste üldplaneeringud. Rae valla üldplaneeringu maakasutuspiirangute joonisel (Joonis 7) on märgitud roheala Rae raba piirist, kavandatava tegevuse alast ca 800 m kaugusel. Ka 2024. aastal koostatud Harju maavarade teemaplaneeringu käigus valminud rohevõrgustiku analüüs näeb ette, et Rae raba ja selle ümbrus on üheks olulisemaks rohevõrgustiku tugialaks piirkonnas ning on ühtlasi ka osa Tallinna haljasvööndist. Rae rabas elavad suurulukitest põder, metskits ja ilves; lisaks väikekiskjad, jäneseid ja erinevad pisiimetajad. Alal esineb mitmeid kaitstavaid linnuliike – nt väike-konnakotkas, väikepistrik, kanakull ja teder. Erinevad piirkonna arendused kahandavad tugiala oluliselt ning loomade liikumine teisele poole Tallinna ringteed on oluliselt takistatud, kus ainsaks roheühenduseks Rae rabale jääb Vaskjala kanali madal sild.

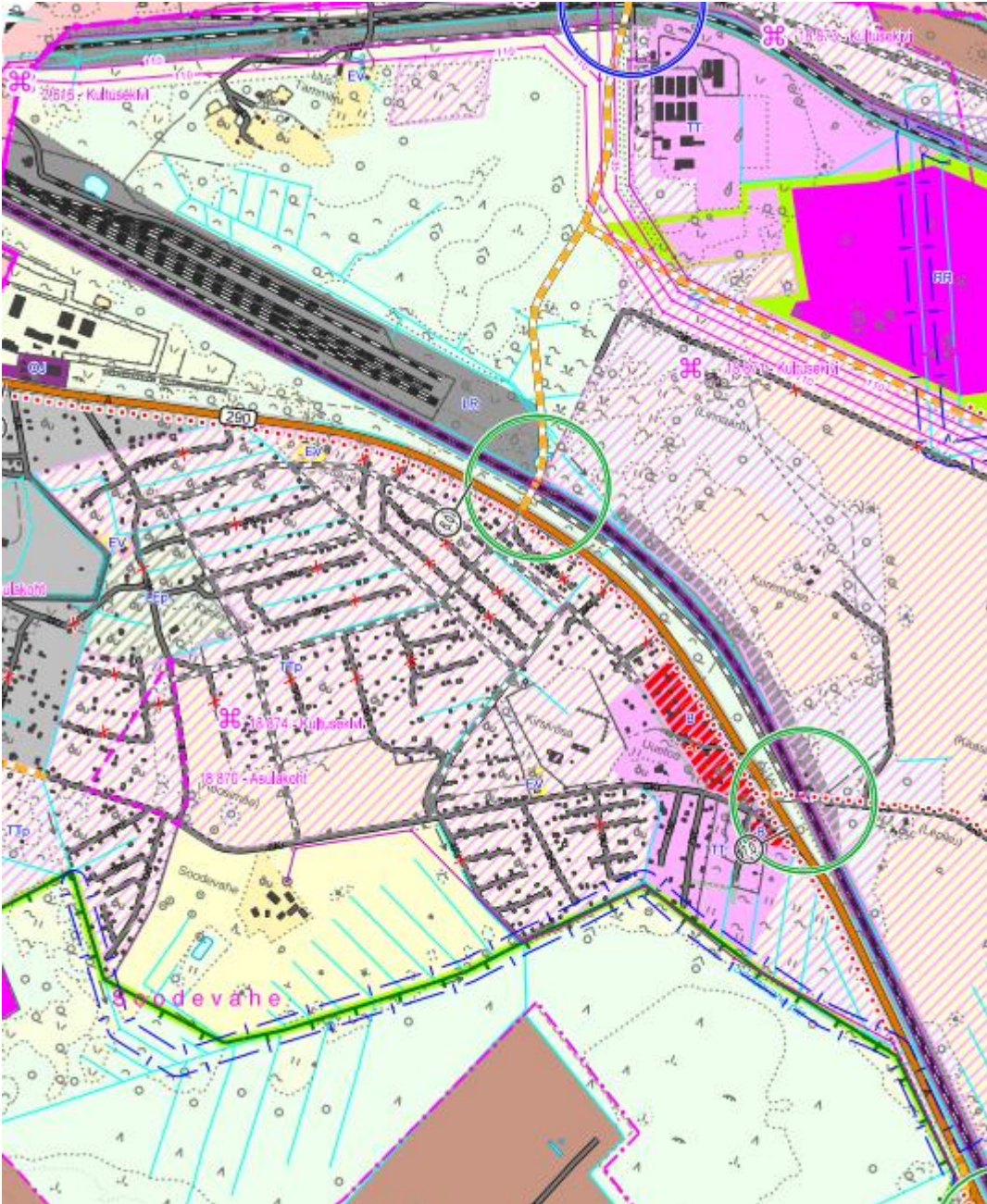
Rohevõrgustikule avalduva negatiivse mõju leevendamiseks on konfliktikohtadesse (võrgustiku ristumisele Tallinn–Tartu maanteega ja Tallinna ringteega) rajatud ulukipäase (ökodukte, altpäase, loomatunneleid). Loomapääsud on kavandatud ka Rail Baltic raudteele ja rekonstrueeritavatele suurema liiklustihedusega maanteelõikudele. Arvestades nimetatud

1031

1000 JOURNAL

100

Joonis 7. Rohevõrgustiku paiknemine kavandatava tegevuse ala suhtes.
Allikas: Rae valla üldplaneering

Kavandataval tegevusel puudub mõju rohevõrgustiku sidususele ja toimimisele, kuna toimub juba olemasoleval ja väljakujunenud transpordimaal, kus paiknevad rööbasteed ja raudteetaristu.

3.13 Väärtuslik põllumajandusmaa

Rae valla üldplaneeringu ja Lasnamäe tööstusalade üldplaneeringu järgi projektalal ja selle lähiümbruses väärtuslikku põllumajandusmaad ei asu.

3.14 Väärtuslikud maastikud

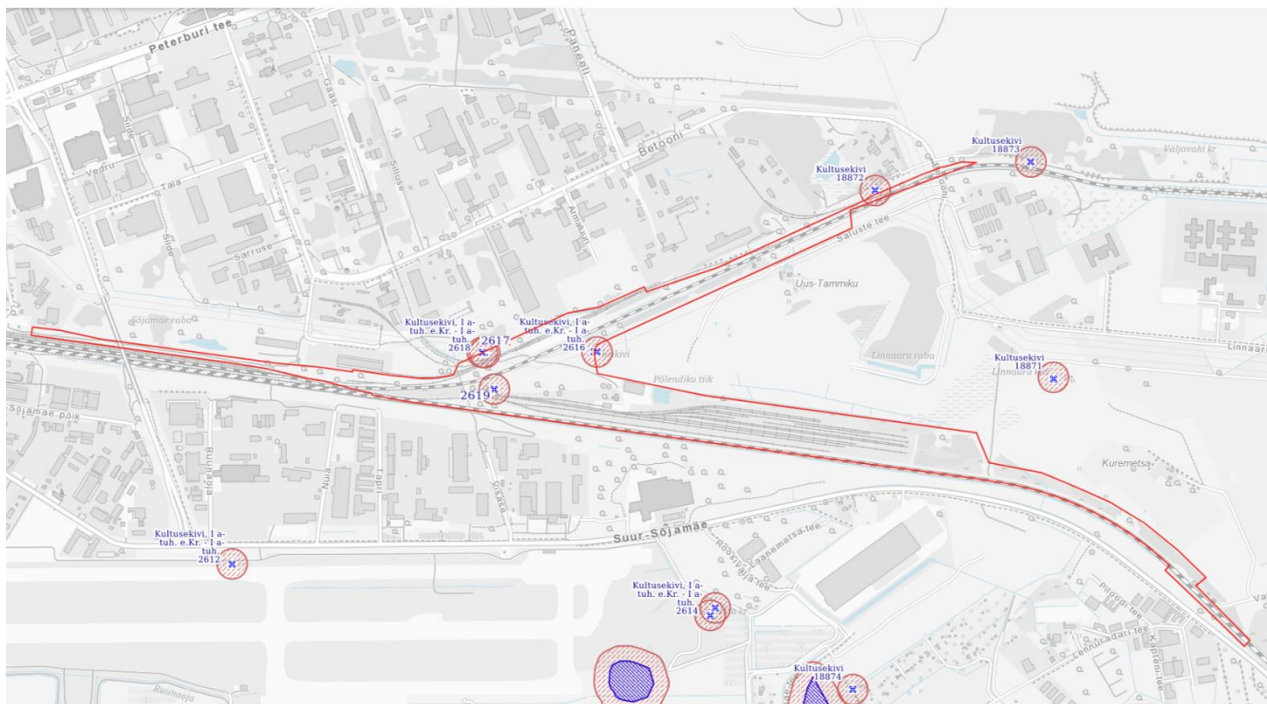
Rae valla üldplaneeringu ja Lasnamäe tööstusalade üldplaneeringu järgi projektalal ja selle lähiümbruses väärtuslikke maastikke ei asu. Rae valla üldplaneeringu järgi on projektalast ca 900 m kaugusel Rae raba põhjaosa märgitud väärtuslikuks märgalaks.

3.15 Kultuuripärand

Kultuurimälestised

Projektalal asuvad arheoloogiamälestised *Kultusekivi, I a- tuh. e.Kr. - I a- tuh.* (reg nr 2619 ja 2617) 50 m kaitsevööndiga ja ajaloomälestis Tallinna piirikivi (reg nr 1241) (Joonis 8).

Projektalast väljaspool asuvad arheoloogiamälestised *Kultusekivi, I a- tuh. e.Kr. - I a- tuh* 1 m kaugusel (reg nr 2618) ja 10 m kaugusel (reg nr 2616). Projektalast 12 m kaugusel asub arheoloogiamälestis Kultusekivi (reg nr 18872). Kõigil neil on 50 m kaitsevöönd.

Joonis 8. Kultuurimälestised ja nende kaitsevööndid. Allikas: Kultuurimälestiste register. Aluskaart: MaRu, 2025

Kultusekivi reg nr 2619 ja selle tähis nihutatakse uude asukohta⁴³, teiste kultusekivide lähedusse, väljapoole projektala (Joonis 9). Lohukivi reg nr 2619 on keskmise suurusega hallikasroosat värvi raudkivi, mille mõõtmed on u 1,7×1,3×1,2 m. Kultusekivi reg nr 2619 on oma algsest asukohast u 7 m põhja poole liigutatud.

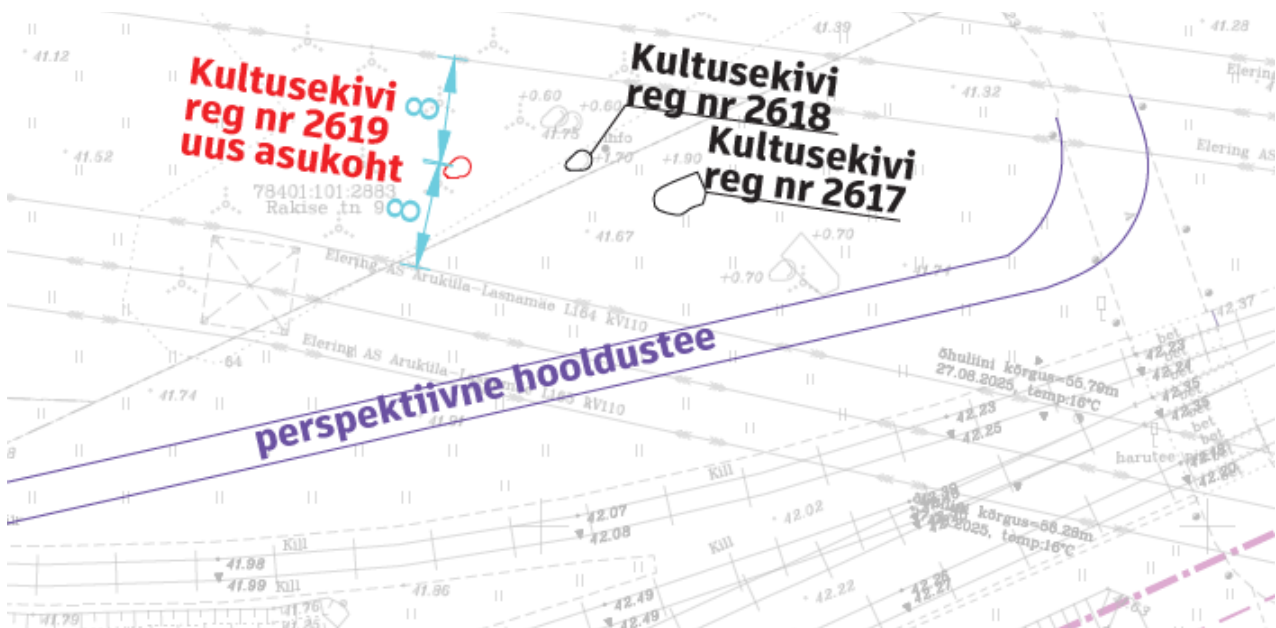
Teiste vahetus läheduses paiknevate kultuskivide (reg nr 2617 ja 2618) liigutamist ei kavandata. Ette nähakse vaid kultusekivi reg nr 2618 korrektsem paigutamine, ümber pööramine, nii et lohud oleksid näha.

Kultusekivi reg nr 2619 perspektiivne asukoht paikneb kinnistu Rakise tn 9 servas, ligikaudsetel koordinaatidel 6587378.31, 548944.71. Koos juba täna vahetus läheduses paiknevate kultusekividega 2617 ja 2618 moodustub ühtne tervik, mille asukoht on kergemini ligipääsetav. Kõrgepingeliinide telgedest hakkab kultuskivi ligikaudu võrdsel kaugusel asuma, nii et tagatud oleks liini hooldusmasinate vajadusepõhine ligipääs. Kuna kõnealune kinnistu on

⁴³ AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja Kesklao raudteetaristu projekteerimine. Kultusekivi nr 2619 nihutamise kava. Allspark OÜ, 2025

sihtotstarbeta riigi maa võib eeldada, et edaspidi kivi sealt enam ära nihutama ei pea.

Kultuskividega arvestatakse projekteerimisel (võimalusel jäetakse uutest teedest vms rajatistest vähemalt 10 m puhver). Vajadus ehituse ajal täiendavateks arheoloogilisteks uuringuteks täpsustatakse hiljem lähtuvalt projektlahendusest.

Joonis 9. Kultusekivi reg nr 2619 uus asukoht (Allspark OÜ)

Mõju muinsuskaitseobjektidele saab tekkida ehitustegevuse korraldamisest. Muinsuskaitseobjektide, nende piiranguvööndite ulatuse ja olemusega tuleb ehitusprojekti koostamisel ja ehitustööde korraldamisel arvestada.

Kui mälestisel, muinsuskaitsealal või mis tahes muus paigas tööd tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurikiht, sealhulgas inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööde tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutmatus kujul ning viivitamatult teatama sellest Muinsuskaitseametile ja kohalikule omavalitsusele.

Kui järgida eelpool toodud töökorralduslikke meetmeid, siis ei ole eeldada olulist negatiivset mõju kultuuri- ja arheoloogilise väärtusega objektidele.

Pärandkultuur

Kavandatava tegevuse alal ja selle lähipiirkonnas pärandkultuuriobjekte ei asu.

3.16 Võimalik oluline mõju inimese tervisele, heaolule ja varale

Mõju tervisele

Olulisemad inimese tervist mõjutavad keskkonnategurid on välisõhu ja vee kvaliteet ning müra ja vibratsiooni tase. Elanike tervise kaitsmiseks on nende keskkonnateguritele kehtestatud normid, millega keskkonnamõju põhjustavate tegevuste kavandamisel tuleb arvestada.

Kavandatud tegevusega seotud ehitusaegne müra on ajutine ning müra normtasemetest kinnipidamisel olulist keskkonnamõju ei kaasne. Eelnevat arvesse võttes, olulist negatiivset mõju müraga seoses eeldada ei ole.

Kavandatav tegevus ei avalda eeldatavasti negatiivset mõju põhja- ega pinnaveele, seetõttu ei teki mõju joogivee varudele, kvaliteedile ega kättesaadavusele.

Mõju heaolule

Kavandatava tegevusega kaasnev negatiivne mõju inimeste heaolule võib avalduda läbi häiringute. Häirivuse all mõeldakse tegurit, mida üksikisik või rühm tajub negatiivsena, ebameeldivana ja soovimatuna ning seda ei ole võimalik normtasemetega reguleerida. Kavandatava tegevuse ajal võib häirivust põhjustada peamiselt ehitustegevusest põhjustatud müra ka juhul, kui see vastab kehtivatele normidele. Häirivus on suurem ajutise kestvusega müra puhul.

Häirivust mõjutavad⁴⁴:

1. müra akustilised omadused,
2. olukorra ja tingimustega seotud tegurid nagu mürakogeja elutingimused ja sotsiaalmajanduslikud tegurid;
3. isiku oma võimalus mõjutada müraallikat;

⁴⁴ „Keskkonnamüra mõjud“, Tapani Jauhiainen, Heikki S. Vuorinen, Marja Heinonen-Guzejev, väljaandja MTÜ Ökokratt

4. müraga seotud psühholoogilised tegurid, näiteks müraallika äratundmise võimalus ja suhtumine müraallikasse, ning nendega kaasnevad eelarvamused ja hirmud.

Kaudset positiivset mõju inimeste heaolule avaldab toimiva rongiliiklusega kaasnev positiivne mõju kohalikule majandusele ja tööhõivele.

Kokkuvõtvalt kavandatava tegevuse mõju inimeste heaolule puudub. Ehitusaegsed häiringud on lühiajalised ja mööduvad.

Mõju varale

Negatiivne mõju piirkonna inimeste varale avaldub eelkõige olulise keskkonnamõjuga objektidest tulenevatest mõjudest hoonetele ja rajatistele (nt tulekahju või plahvatusoht, õhusaaste, tugev vibratsioon või helirõhutase). Arvestades objekti iseloomu, siis sellise tasemega mõjusid DP-ga kavandatud tegevused eeldatavalt ei põhjusta.

Olulist positiivset mõju inimeste varale avaldab toimiva rongiliiklusega kaasnev kaudne positiivne mõju kohalikule majandusele ja tööhõivele. Seeläbi suureneb piirkonna ettevõtete käive, tekib uusi teenusepakkujaid ja konkurentsi elavnemine aitab kaasa pakutavate teenuste kvaliteedi tõusule. See on oluline positiivne mõju ettevõtlusele ja tööhõivele.

Kokkuvõtvalt on kavandatava tegevuse realiseerumisel kaudne positiivne mõju Tallinna ettevõtluskeskkonnale ja seeläbi inimeste majanduslikule olukorrale.

3.17 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Koosmõju muude tegevustega võib avalduda koos teiste projektala piirkonnas toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega. Hetkel ei ole teada ühtegi tegevust, millega koosmõjus võiks kavandatav tegevus põhjustada olulist negatiivset keskkonnamõju.

3.18 Piiriülese mõju võimalikkus

Arvestades projektala kavandatava tegevuse asukohta, ulatust ja iseloomu ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole tõenäoline, et kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naaberriigi keskkonnaseisundile.

4. Kokkuvõte

KMH eelhindamise teabedokument on koostatud Harju maakonnas Rae vallas Soodevahe külas ja Tallinna linnas Lasnamäe linnaosas rajatava avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu ning Elroni depoo eelprojekti eskiisi kohta. Ehitusprojektiga kavandatakse rajada uus Elroni depoo, mille eelduseks on täna samas kohas paikneva kesklao lammutamine ja uues kohas uuesti rajamine. Sellega seoses ehitatakse mitmed rööbasteed ning muud veeremi teenindamiseks vajalikud rajatised.

Kavandatava tegevuse piisava vahemaa tõttu kaitsealadele, hoiualadele, taime-, looma- ja linnuliikidele, loomastikule, taimestikule, püsielupaikadele, kaitstavatele looduse üksikobjektidele, KOV kaitstavatele loodusobjektidele, vääriselupaikadele, Natura 2000 võrgustiku aladele, rohevõrgustikule, väärtuslikule põllumajandusmaale, väärtuslikule maastikule, maardlatele ja kultuurimälestistele olulist negatiivset mõju eeldada ei ole.

Kavandatava tegevusega on plaanis ala ümbritsemine 2,5 m kõrguse keevisvõrgust aiaga, mille ülemisse serva paigaldatakse okastraat. Okastraat võib mõjutada eelkõige liike, kes on võimelised lendama või ronima. Linnud võivad lennates okastraati riivates saada vigastusi. Väikesed imetajad võivad mööda aeda ronides ennast vigastada. Kuna okastraat võib põhjustada inimestele, loomadele ja lindudele vigastusi, siis on soovitatav kasutada okastraadi asemel tugevdatud traati. 2,5 m kõrgune aed (ka ilma okastraadita) on tõhus nii inimeste kui ka suurimetajate eemale hoidmiseks, kellest viimaseid seal piirkonnas küll eeldatavalt liigub vähe.

Projektilal asuv arheoloogiamälestis Kultusekivi reg nr 2619 ja selle tähis nihutatakse väljapoole projektila teiste kultusekivide lähedusse. Lisaks korrigeeritakse kultusekivi reg nr 2618 paigutust.

Kui mälestisel, muinsuskaitsealal või mis tahes muus paigas tööd tehes avastatakse inimtegevuse tagajärjel ladestunud arheoloogiline kultuurikiht, sealhulgas inimluud, või kultuuriväärtusega leid, on tööde tegija kohustatud töö seiskama, säilitama leiukoha muutumatul kujul ning viivitamatult teatama sellest Muinsuskaitseametile ja kohalikule omavalitsusele.

Kui ehitamisel järgitakse õigusaktide ja standardite nõudeid, siis mõju pinnaveele, põhjaveele ja joogivee kvaliteedile ei ole tõenäoline.

Veekeskkonna ja pinnase saastumine ehitusetapis on võimalik eelkõige avariiliste juhtumite tulemusena (avariid materjalide ja jäätmete ladustamisel, avariid ehitusmasinatega, liiklusavariid ja neist tulenev reostus). Avariiliste olukordade esinemise tõenäosust saab vähendada tööohutusnõuete järgimise, objekti pideva järelevalvega, liiklusohutuse tõstmisega ning saastet minimeerida reostuse asjakohase ja kiire reostustõrjega.

Heljumisisalduse vähendamiseks tuleb pinnastööde ajal suure sademetehulgaga perioodidel tagada töötsooni isoleeritus vooluveekogusse suunduvast kraavist või kui see pole võimalik, siis vältida setete kraavi kandumist settepüüdurite või muude lahendustega. Sademevee puhastamiseks kasutusajal saab kasutada sademeveepuhastit, liiva-õlipüüdnõudeid.

Kavandatava tegevuse kasutusajal tuleb kasutusele võtta meetmed olulise negatiivse mõju vältimiseks. Kui projektalal tekkiv reovesi käideldakse kanaliseerimise teel ning sademevesi kogutakse kokku, suunatakse suublasse lähtuvalt õigusaktidest tulenevale korrale, siis olulist negatiivset mõju pinnasele seoses reo- ja sademeveega eeldada ei ole.

Kanaliseerimise suunatakse ekipeerimisvesi. Kanaliseerida on võimalik reovett, mille koostis vastab võrguvaldaja tingimustele ning suublasse juhitud sademevesi peab vastama keskkonnaministri 08.11.2019 määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ nõuetele. Tegevuse kavandamisel tuleb seda silmas pidada.

Alalt lähtuva vee äravooluhulkasid aitavad stabiliseerida keskendid. Kavandatava tegevuse käigus kasvab heiteallikate arv. Kasutusajal heide õhku on kütteseadmetest, kütuste hoiustamisest ja laadimisest, keevitustöödest ja diiselmootoriga rongidest.

Kuna kolme rajatava tankimisala diislikütuse kogused jäävad allapoole majandus- ja taristuministri 02.02.2016 määruses nr 10 sätestatud alammäära (1000 t), siis ei ole tegemist ohtliku ettevõttega.

Ehitusaegne mõju on seotud tolmu (tahkete osakeste) tekke ja levikuga ning on ajutine – esineb ehitustööde ajal ning lõpeb pärast tööde lõppu. Ehitusaegse tolmu teke ja levik piirdub üldjuhul ehitusobjekti lähialadele ning seda on võimalik vähendada töökorralduslike meetmetega (ilmastikuolude jälgimine tööde teostamisel, materjali niisutamine vms).

Tööde tegemisel tuleb kasutada tehniliselt korras olevaid masinaid, mis vähendavad müra tekkimist. Häiringute vältimiseks tehakse müratekitavaid töid päevasel ajal.

Hoone ehitusmaterjalide valikul tuleb arvestada, et hoonest välja leviv müra oleks minimeeritud hoone piisava heliisolatsioonivõimega välispiirdega.

Ehitusaegne jäätmete mõju on seotud nende kogumise, ajutise ladustamise ja edasisele käitlemisele suunamisega. Kui see ei toimu nõuetekohaselt, on oht jäätmete keskkonda sattumiseks, pinnase ning pinna- ja põhjavee saastumiseks. Seda saab vältida töökorralduslike meetmetega (jäätmel koguda liigiti, sobivatesse kogumisvahenditesse, rakendada meetmeid jäätmete laialikandumiseks tuulega, sademetega, teostada pidevat ala kontrolli vms). Kõik jäätmel tuleb koguda liigiti selleks ettenähtud kohta ja anda üle jäätmekäitlejale. Kasutusaegne jäätmekäitluse korraldamine tuleb lahendada vastavalt jäätmeseadusele ning kohaliku omavalitsuse vastavatele õigusaktidele. Jäätmekäitluse korraldamisel tuleb silmas pidada ka jäätmehierarhiat – jäätmeliigid, millele on Eestis olemas taaskasutusvõimalused, suunata taaskasutusse, eelistatult ringlussevõttu. Veelgi olulisem on jäätmetekke vältimine.

Ohtlikud jäätmel tuleb koguda eraldi ning üle anda jäätmekäitlejale, kellel on ohtlike jäätmete käitlemisluba.

Nõudeid järgides olulist negatiivset mõju ei kaasne.

Nii ehitusetapis kui hooldusdepoo kasutamisel tuleb vältida pinnase reostamist. Kui lammutustööde või ehitustööde käigus tuvastatakse pinnasereostus, tuleb vastavalt ehitusseadustiku nõuetele koostada reostuse likvideerimise projekt, kooskõlastada see Keskkonnaametiga, ning reostus enne ehitustööde algust likvideerida.

Tööde tegemise käigus tuleb jälgida, et tegevusega ei levitataks võõrliike. Ehitustöödel karuputke asukohas tuleb olla ettevaatlik, vältida tuleb karuputke kasvukohas leiduva pinnase laiali- ning edasikandmist. Masinad ning tööriistad tuleb puhastada pärast karuputke kasvukohas töötamist mullast ja muust pinnasest. Soovitatav oleks teha karuputke kasvukohas töid külmunud pinnasega, eelistatult lumekattega ajal.

Hetkel ei ole teada ühtegi tegevust, millega koosmõjus võiks kavandatav tegevus põhjustada olulist negatiivset keskkonnamõju.

Arvestades projektala asukohta, ulatust ja iseloomu ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole tõenäoline, et kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naaberriigi keskkonnaseisundile.

Kui ehitamisel ja kasutusajal järgitakse seaduste ja standardite nõudeid, töökorralduslikke meetmeid ja ohutusnõudeid, siis kavandatava tegevusega olulist negatiivset mõju keskkonnale eeldada ei ole ning KMH algatamine pole vajalik. Lõpliku otsuse KMH algatamise vajalikkuse osas teeb kohalik omavalitsus vastavalt KeHJS § 11 lg 2.

5. Kasutatud materjalid

- AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja Kesklao raudteetaristu projekteerimine. Kultusekivi nr 2619 nihutamise kava. Allspark OÜ, 2025
- AS Eesti Raudtee avalike raudteede ja kesklao raudteetaristu projekteerimine. Eelprojekt CU0352 Kuivendusrajatised. Seletuskiri. Allspark OÜ, 2026
- Eesti geoloogiline baaskaart, mõõtkavas 1 : 50 000. EGT 2025
- Harjumaa maavarade teemaplaneering. Rohevõrgustiku analüüs. Skepast&Puhkim OÜ, 2024
- Keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmise juhend. Keskkonnaministeerium, 2017
- „Keskkonnamüra mõjud“, Tapani Jauhiainen, Heikki S. Vuorinen, Marja Heinonen-Guzejev, väljaandja MTÜ Ökokratt
- KOTKAS, Keskkonnaloa taotlus, menetlus M-127094
https://kotkas.envir.ee/permits/public_document_view?search=1&title=L%C3%B5una-V%C3%A4o%20III%20lubjakivikarj%C3%A4%C3%A4r&document_id=158229
- Kliimamuutustega kohanemise arengukava ja selle juurde kuuluv rakendusplaan aastani 2030. Keskkonnaministeerium
- Lasnamäe tööstusalade üldplaneering. Tallinna Linnaplaneerimise Amet, 2015
- Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022–2027. Kinnitatud 07.10.2022 käskkirjaga nr 357
<https://envir.ee/keskkonnakasutus/vesi/veemajanduskavad>
- Rae valla üldplaneering. OÜ Hendrikson&Ko, 2013
- Rail Baltica raudteetrassi Ülemiste veeremidepoo detailplaneering: Ulukite liikumise ja konfliktkohtade analüüs. Skepast & Puhkim OÜ, 2021
- Soodevahe 1520 rööpmelaiusega hooldusdepoo ja juurdepääsutee detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangu teabedokument. Skepast&Puhkim OÜ, 2025

- Vee-ettevõtte AS ELVESO koduleht,
<https://www.elveso.ee/vesi/%C3%BCvk-v%C3%B5rgu-piirkonnad>
- Vão VIII lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotlus T-KL_1006545, OÜ EK RAE,
https://kotkas.envir.ee/permits/public_document_view?search=1&applicant=EK%20RAE&proceeding_public_status=ALL&document_id=45865
- Ehitisregister
- Eesti looduse infosüsteem
- Keskkonnaportaal
- Kotkas, Keskkonnaamet
- Maa- ja ruumiameti kaardirakendus
- Teederegister
- <https://map.rae.ee/dp/DP1137/>
- https://map.rae.ee/dp/DP0556/Kehtestatud_materjalid/
- <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/30106816>
- <https://atp.amphora.ee/raevv/index.aspx?o=677&o2=677&itm=766498&o=677&u=-1&hdr=hp&tbs=all>
- <https://atp.amphora.ee/raevv/index.aspx?o=677&o2=677&itm=766573&o=677&u=-1&hdr=hp&tbs=all>
- <https://tpr.tallinn.ee/DetailPlanning/Details/DP031890>
- <https://tpr.tallinn.ee/DetailPlanning/Details/DP040250>
- https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/10_S-O_Harju.pdf
- https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/4_O_Ca_L_Est.pdf
- https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/3_Ca-V.pdf

